

حمایت از تولید
نیازمند عزم جدی
همه مسئولان

آشنایی با
مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

دکتر جعفر محمودی / رئیس مرکز و استاد دانشگاه تهران

آیا مایکروفرها تاثیر مخربی بر بدن انسان دارند؟

حوادثی که در واقعیت اتفاق می افتند
چگونه در استاندارد 1-IEC60950
شبیه سازی می شوند؟

نگاهی به تهدیدات سخت افزاری

به نام خداوند بخشنده مهربان

یادداشت نخست
به قلم مدیر مسئول

حمایت از تولید نیازمند عزم جدی همه مسئولان کشور است.

نام گذاری سال جاری توسط مقام معظم رهبری به عنوان "تولید ملی، حمایت از کار و سرمایه ایرانی" مسئله جدی است که باید به آن توجه شود. زیر ساخت یک کشور وابسته به تولید است و فقط به منابع طبیعی بستگی ندارد. برای حفظ و صیانت از سرمایه و کار باید توجه داشت که قوانین اجرایی کشور باید حتماً دارای چشم اندازی تعیین شده و با دقت و داریت لازم و چراغ راه متولیان صنعت آن باشد و قوای سه گانه باید با قوانین ثابت و محکم، از این سرمایه ها حفظ و نگهداری کنند.

در جامعه صنعتی نمی توان با تصمیمات ناگهانی و با بخشنامه و مصوبه های غیر کارشناسانه سرمایه مردم را مورد تهاجم قرار داد. انتظار تمامی صنعت گران و سرمایه داران کشور، تامین امنیت کاری، ثبات در تصمیم گیری و مشارکت در تصمیم سازی ها است. باید با حمایت های مالیاتی، بیمه ای، تسهیلاتی و تامین ضمانت های بانکی و ... از کار آفرینان و سرمایه گذاران قدر دانی و پاسداری شود. در عین حال مکانیزم هایی را جهت شفاف سازی پیاده کنیم تا کسی در لوای این گروه سوء استفاده نکند.

در خصوص توزیع عادلانه فرصت های شغلی در تمامی نقاط کشور باید با توجه به اقلیم هر منطقه، مسائل فرهنگی و اقتصادی، وضعیت جغرافیایی، کشاورزی، علمی و صنعتی و ... بررسی شود که چه نوع محصولاتی و خدماتی می توانند تولید کنند. همچنین مبارز با قاچاق و دامپینگ یکی دیگر از مسائل تولید کنندگان است و در آخر مهمترین مسئله بازاریابی داخلی و خارجی و توزیع و فروش کالاهای تولیدی است که تولید کنندگان کوچک و متوسط شاید قادر به انجام درست آن نباشند و در این خصوص ضعف دارند. دولت باید در این زمینه به شدت وارد عمل شده و توسط نهادهایی که ایجاد می کند در تحقق این امر قدم بردارد.

گزارش صنایع انفورماتیک

فصلنامه مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک

دوره جدید / شماره ۱۳ / زمستان ۱۳۹۱

نشانی: تهران، خیابان کریم خان زند، خیابان شهید
عضدی (آبان جنوبی)، خیابان رودسر، پلاک ۳
تلفن: ۸۸۹۲۵۹۵۰ (خط ۱۰)
فکس: ۸۸۹۳۷۶۵۸
سایت: www.rcii.ir
مجری طرح فصلنامه: گروه رسانه ای مهرتابان/ ۰۹۱۲۳۰۸۹۳۰۳
[akbarkarimi40@yahoo.com]

صاحب امتیاز: مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک
مدیر مسئول: ویدا سینا
مدیر اجرایی: افسانه عبادی
مدیر فنی: رامین رضایی
روابط عمومی: سمانه کیومرثی
همکاران این شماره: آنوشا شجاعیان / حمید شریفی / ف. قادری

نشانی آزمایشگاه ها:

آزمایشگاه پرنده: شهرک صنعتی پرنده،
بلوار فن آوری، خیابان گلزار، خیابان گلگشت
قطعه 44 D
تلفن: ۵۶۴۱۸۸۶۵-۵۶۴۱۸۸۶۴-۵۶۴۱۸۸۹۲

آزمایشگاه بندر عباس: مجتمع آزمایشگاهی
اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی هرمزگان
مستقر در اسکله شهید رجایی
تلفن: ۰۷۶۱۴۵۱۴۲۵۹-۰۷۶۱۴۵۱۴۲۵۸

آزمایشگاه مرکزی: تهران، خیابان کریم خان زند،
خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی)، خیابان
رودسر، پلاک ۳
تلفن: ۸۸۹۲۵۹۵۰ (خط ۱۰) فکس: ۸۸۹۳۷۶۵۸

آشنایی با مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

آنچه در این بخش می‌خوانید، معرفی مرکز توسعه تجارت الکترونیکی به بیان جناب آقای دکتر جعفر محمودی، رئیس این مرکز و استاد دانشگاه تهران است.

حوزه‌های اصلی فعالیت مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

مرکز توسعه تجارت الکترونیکی متولی توسعه تجارت الکترونیکی در کشور است. وظایف تصریح شده در اساسنامه این مرکز (مصوب هیات وزیران شماره ۱۵۱۷۳۴/ت ۳۲۵۶۵-هـ مورخ ۸۷/۰۷/۲۹) به خوبی نشان دهنده تولی گری مرکز در حوزه تجارت الکترونیکی است. مهمترین این وظایف عبارتند از:

- ۱- برنامه ریزی، ارائه راهکارها، پشتیبانی و نظارت به منظور:
  - ◀ بهره برداری از بسترها، راهبردها و نوآوری تجارت الکترونیکی در سطح کشور
  - ◀ ارائه تسهیلات و حمایت از ایجاد و توسعه زیرساخت‌های فنی، سرمایه‌های انسانی، قانونی، حاکمیتی و امنیتی توسعه تجارت الکترونیکی
  - ◀ فرهنگ سازی و آموزش جهت توسعه و ترویج استفاده از تجارت الکترونیکی در فرآیندهای کسب و کار مبتنی بر استانداردهای ملی و بین‌المللی
  - ◀ توسعه کاربردها و نوآوری‌ها در جهت دست‌یابی به منافع تجارت الکترونیکی در اقتصاد کشور
  - ◀ توسعه فعالیت‌های تدارکاتی و معاملاتی به صورت تجارت الکترونیکی
  - ◀ استانداردسازی فعالیت‌های اطلاع‌رسانی تجاری
  - ◀ حمایت از گسترش بازارهای داد و ستد الکترونیکی
  - ◀ ساماندهی فعالیت ایستگاه‌های تجارت الکترونیکی کشور.
  - ◀ فراهم سازی زمینه تعاملات ملی و بین‌المللی در تجارت الکترونیکی.

۲- تسهیل تجارت از طریق استفاده از ابزارها، مدل‌ها و استانداردهای تجارت الکترونیکی ملی و بین‌المللی و ایجاد پنجره واحد تجاری.

۳- تدوین مقررات، استانداردها و ضوابط مربوط به تجارت الکترونیکی و پیشنهاد به مراجع ذیصلاح جهت تصویب.

۴- ایجاد، نگهداری و پشتیبانی از مراکز داده بخش بازرگانی در چهارچوب نظام جامع فناوری اطلاعات

کشور.

۵- ارائه خدمات صدور گواهی الکترونیکی کشور.

۶- سایر موارد بر اساس مفاد اساسنامه مرکز توسعه تجارت الکترونیکی

وضعیت مرکز توسعه تجارت الکترونیکی ایران، با توجه به چشم‌انداز ۱۴۰۴ که طبق آن ایران باید رتبه اول منطقه را داشته باشد

کمیسیون سازمان ملل در تجارت و توسعه (آنکتاد) سه مرحله اصلی برای توسعه تجارت الکترونیکی در نظر گرفته است که عبارتند از ایجاد زیرساخت‌ها، توسعه کاربری و آثار.

در مرحله زیرساخت، بسترهای لازم به منظور بهره‌برداری از تجارت الکترونیکی ایجاد می‌شود. پس از آن زیرساخت‌ها در قالب برنامه‌های کاربردی مورد بهره‌برداری قرار گرفته و پس از آن آثار تجارت الکترونیکی بر متغیرهای مختلف (اقتصادی، اجتماعی و ...) مورد بررسی قرار می‌گیرد. در این خصوص کشورهای توسعه یافته با توجه به عبور از مرحله اول و انتشار موفق تجارت الکترونیکی در عرصه‌های مختلف به اندازه گیری آثار تجارت الکترونیکی بر متغیرهایی چون رشد اشتغال، رشد تجارت، کاهش آلودگی هوا و ترافیک، رشد اقتصادی و ... می‌پردازند. دغدغه کشورهای در حال توسعه در مرحله ایجاد زیرساخت و توسعه کاربری است.

در خصوص وضعیت کشور ما بر اساس دسته‌بندی آنکتاد در حال حاضر خوشبختانه از مرحله بسترسازی عبور کرده و وارد مرحله توسعه کاربردها شده‌ایم.

در خصوص زیرساخت‌ها هم اکنون حداقل زیرساخت‌های لازم مخابراتی، امنیتی، قانونی و منابع انسانی جهت بهره‌برداری از زیرساخت‌ها در قالب برنامه‌های کاربردی تجارت الکترونیکی وجود داشته و متأسفانه از بسترهای ایجاد شده استفاده حداکثری نمی‌شود. بنابراین جهت اخذ رتبه اول در منطقه نیازمند برنامه‌ریزی دقیق جهت افزایش کیفیت زیرساخت‌ها و توسعه کاربردهای تجارت الکترونیکی هستیم.

راهبردهای مرکز توسعه تجارت الکترونیکی برای

دستیابی به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ مهمترین راهبردهای این مرکز به منظور نیل به اهداف چشم‌انداز ۱۴۰۴ عبارتند از:

◀ توسعه کاربردهای تجارت و کسب و کار الکترونیکی در کشور (از قبیل کاربردهای گواهی الکترونیکی، سامانه تدارکات الکترونیکی، نماد اعتماد الکترونیکی و ...)

◀ تسهیل الکترونیکی تجارت با استفاده از ابزارها و استانداردهای تجارت الکترونیکی

◀ بهره‌برداری حداکثر از زیرساخت‌های موجود به منظور معرفی خدمات نوین کسب و کار الکترونیکی

◀ استفاده از پتانسیل بخش علمی کشور به منظور پیشبرد طرح‌های تجارت الکترونیکی و انتقال نیازمندی‌های فنی کشور در حوزه تجارت و کسب و کار الکترونیکی به دانشگاه‌ها و مراکز علمی کشور جهت تربیت نیروهای متخصص مورد نیاز

موانع گسترش مناسب دولت الکترونیکی در ایران

پیاده‌سازی دولت الکترونیکی مستلزم توجه به ابعاد مختلف دولت الکترونیکی است. دولت الکترونیکی طرحی وسیعی است که استقرار آن نیازمند تبعیت از یک نقشه منسجم کاری، بهره‌برداری از زیرساخت‌های فنی، حقوقی، منابع انسانی و همکاری ذی‌نفعان می‌باشد.

به‌طور کلی موانع توسعه دولت الکترونیکی در کشور را می‌توان در قالب موارد ذیل دسته‌بندی کرد:

◀ مشخص نبودن نقشه راه: پیاده‌سازی دولت الکترونیکی مانند هر طرح دیگری مستلزم وجود نقشه راه است. در حال حاضر نقشه جامع و استراتژی‌های هم‌سو و یکپارچه برای نیل به هدف توسعه دولت الکترونیکی در کشور وجود نداشته و بعضاً شاهد تناقض‌هایی میان سیاست‌های عمومی کشور و سیاست‌های فناوری اطلاعات کشور هستیم.

◀ وجود نقشه راه سبب یکپارچه‌گی فعالیت‌ها و خدمات الکترونیکی ارائه شده، از میان بردن تناقض‌ها، تعیین مشخص نقش کلیه سازمان‌های ذی‌نفع، استانداردسازی سیستم‌های ارائه دهنده خدمات

گردیده و فعالیت های لازم به منظور توسعه دولت الکترونیکی را به روشنی به تصویر می کشد. عدم وجود برنامه و نقشه راه مشخص موجب به هدر رفتن تلاش ها و عدم استفاده بهینه از زیرساخت های فراهم شده می گردد. این برنامه جامع در حقیقت پازل دولت الکترونیکی محسوب می گردد که کلیه ابعاد دولت الکترونیکی از جنبه زیرساخت و کاربری را دربر می گیرد. فعالیت هایی که در کشور به منظور پیاده سازی دولت الکترونیکی صورت گرفته به صورت مجزا از یکدیگر و جزیره ای بوده و از یک نقشه راه واحد تبعیت نکرده ایم.

ایجاد زیرساخت های لازم به منظور توسعه دولت الکترونیکی: استقرار دولت الکترونیکی نیازمند وجود بسترهای لازم سیاسی، فنی، حقوقی، منابع انسانی و فرهنگ سازی است. منظور از بستر سیاسی وجود عزم و اراده حکومت و مجریان پیاده سازی دولت الکترونیکی است. زیرساخت حقوقی به قوانین و مقررات لازم جهت توسعه تجارت و دولت الکترونیکی، زیرساخت انسانی به منابع انسانی ماهر و آموزش دیده، زیرساخت های فنی به بسترهای شبکه و مخبرات، تجهیزات فنی، استانداردها و بستر فرهنگ سازی نیز به مباحث فرهنگ سازی لازم جهت توسعه دولت الکترونیکی اشاره دارد. خوشبختانه در کشور ما نیاز به پیاده سازی دولت الکترونیکی از سال های پیش به صورت جدی توسط مسئولین کشور درک شده که منجر به پیاده سازی زیرساخت های توسعه تجارت الکترونیکی در سطح قابل قبولی شده است.

ساختار اجرایی دولت الکترونیکی: پس از تدوین نقشه راه و ایجاد زیرساخت ها وارد مرحله اجرا می شویم. در این مرحله ساختار اجرایی طرح پیاده سازی دولت الکترونیکی و رهبری کلان آن مشخص گردیده و طرح های مشخص شده در مرحله اول اجرا می شود. در هر مرحله از پیاده سازی لازم است که میزان پیشرفت طرح مورد ارزیابی قرار گرفته و گزارش پیشرفت کار به بالاترین مدیران اجرایی کشور ارائه گردد. در حال حاضر ساختار اجرایی طرح به روشنی مشخص نیست و بعضاً موازی کاری هایی میان فعالیت های مختلف سازمان های دولتی مشاهده می شود. همچنین از میزان پیشرفت طرح به صورت دقیق مطلع نیستیم.

فعالیت های عملیاتی مراکز میانی صدور گواهی الکترونیکی

در راستای اجرای بند الف از ماده ۴ آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی (مصوب ۱۳۸۲ به شماره ۹۸۹۸۶/ت ۳۱۸۱۹ هـ) عملیات اجرایی پروژه ایجاد و راه اندازی زیرساخت کلید عمومی کشور از سال ۱۳۸۲ آغاز گردیده است. مطابق با آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی مصوب مورخ ۱۳۸۶/۰۶/۱۱ هیئت وزیران، مدل سلسله مراتبی زیرساخت کلید عمومی (PKI) جهت رسمیت

بخشیدن به امضای الکترونیکی در کشور است. سلسله مراتب زیرساخت کلید عمومی کشور متشکل از شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی در رأس، مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه به عنوان نقطه اعتماد و مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی زیرین است.

مطابق با آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی و به منظور حفظ یکپارچگی و جلوگیری از تفکیک راه کارها و استانداردهای به کار گرفته شده در مراکز صدور گواهی، شورایی به نام «شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی کشور» متشکل از معاونین ذی ربط وزارتخانه ها و روسای سازمان ها تشکیل شد.

برخی از وظایف این شورا به شرح زیر است:

- سیاست گذاری در زمینه فعالیت های مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه کشور
- به روز رسانی سیاست های گواهی زیرساخت کلید عمومی کشور
- تایید تطابق دستورالعمل اجرایی کلیه مراکز میانی با سند سیاست های گواهی زیرساخت کلید عمومی کشور
- مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه، نقطه اطمینان در زیرساخت کلید عمومی کشور است. این مرکز بر اساس مفاد بند الف از ماده ۴ آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ قانون تجارت الکترونیکی و طی اولین جلسه شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی کشور مورخ ۱۳۸۶/۰۷/۳۰ مجوز ایجاد، امضا، صدور و ابطال گواهی الکترونیکی مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی را دریافت کرده است.

برخی از وظایف این مرکز به شرح زیر است:

- مسئولیت تمام ابعاد صدور و مدیریت مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی، شامل نظارت بر فرایندهای ثبت نام، احراز هویت، صدور گواهی های میانی، انتشار و ابطال گواهی ها و تجدید کلید
- تضمین تطابق تمام ابعاد خدمات و عملیات این مرکز با زیرساخت مربوط به صدور گواهی الکترونیکی تحت سیاست های گواهی الکترونیکی و مطابق با خواسته ها و ضمانت های آن سیاست ها. لازم به ذکر است وظیفه صدور گواهی موجودیت های نهایی برعهده مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی است. در حال حاضر دو مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی به صورت عملیاتی در کشور فعال هستند. نخستین مرکز به نام «مرکز میانی عام» فعالیت خود را در سال ۱۳۸۶ و پس از راه اندازی مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه کشور آغاز کرده و فعال است. مطابق با مصوبه «دستورالعمل اجرایی ساماندهی مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی» مرکز میانی عام، مرکز منحصر به فردی است که به طور عام مبادرت به صدور گواهی الکترونیکی در کاربردهای مختلف می نماید. دومین مرکز میانی، مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی خصوصی

به نام پارس ساین در سال ۱۳۹۱ و جهت ارائه خدمات به بخش خصوصی فعال شده است. کلیه خدمات صدور گواهی الکترونیکی از آغاز فعالیت مراکز میانی تا پیش از تصویب تعرفه صدور گواهی الکترونیکی رایگان بوده است.

همچنین مراکز میانی دولتی نفت، سازمان ثبت اسناد و املاک کشور، سازمان امور مالیاتی و مرکز میانی خصوصی فناوران اعتماد راهبر پس از دریافت تأییدیه دستورالعمل اجرایی از شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی، در مرحله راه اندازی و پیاده سازی قرار دارند. مرکز میانی دولتی سازمان فناوری اطلاعات ایران و مرکز میانی خصوصی فرهنگ آزما در حال فعالیت جهت اخذ مجوز شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی هستند.

در ادامه، اهم اقدامات صورت گرفته توسط مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه در سال های مختلف دیده می شود.

اقدامات مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه

- ۱۳۸۲: تصویب قانون تجارت الکترونیکی
- ۱۳۸۶: تصویب آیین نامه اجرایی ماده ۳۲ در هیئت دولت تشکیل شورای سیاست گذاری گواهی الکترونیکی کشور. راه اندازی مرکز دولتی صدور گواهی الکترونیکی ریشه کشور. راه اندازی مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی دولتی عام
- ۱۳۸۷: تدوین سند نقشه راه زیرساخت کلید عمومی کشور

- ۱۳۸۸: تصویب طرح ساماندهی مراکز صدور گواهی الکترونیکی میانی. تصویب سطوح اطمینان چهارگانه در زیرساخت کلید عمومی کشور
- ۱۳۸۹: تهیه و تدوین نظام ارزش گذاری گواهی الکترونیکی. تصویب نرخ ریالی تعرفه گواهی
- ۱۳۹۰: تصویب سند دستورالعمل اجرایی گواهی الکترونیکی مرکز میانی خصوصی. تدوین استانداردهای ملی زیرساخت کلید عمومی کشور. راه اندازی آزمایشگاه های زیرساخت کلید عمومی

- ۱۳۹۱: تصویب ویرایش سوم سند سیاست های گواهی الکترونیکی زیرساخت کلید عمومی کشور
- منطبق با RFC ۳۶۴۷: تصویب سند جامع پروفایل های زیرساخت کلید عمومی کشور. راه اندازی مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی خصوصی پارس ساین. ارزیابی سخت افزارهای PKE. ارزیابی و آزمون نرم افزارهای PKE. تصویب سند دستورالعمل اجرایی مرکز میانی وزارت نفت. تصویب سند دستورالعمل اجرایی مرکز میانی سازمان ثبت اسناد و املاک کشور. تصویب سند دستورالعمل اجرایی مرکز میانی سازمان امور مالیاتی. تصویب سند دستورالعمل اجرایی مرکز میانی خصوصی فناوران اعتماد راهبر. برگزاری کارگاه های آموزشی آشنایی با زیرساخت کلید عمومی کشور

آیا مایکروفرها تاثیر مخربی بر بدن انسان دارند؟

تهیه کننده: آنوشا شجاعیان

با استاندارد ملی ۲۲۵-۲-۱۵۶۲ ISIRI و استاندارد بین المللی ۲۵-۲-۳۳۵ IEC مقدار نشتی در فاصله ۵۰ میلی متری یا بیشتر از سطح بیرونی فر نباید از $50W/m^2$ بیشتر شود.

چگونه این امواج را اندازه گیری کنیم؟

به طور کلی بهتر است در فاصله های زمانی مشخص پس از یکسال کارکرد مستمر، مقدار نشتی امواج اندازه گیری شود. از آنجا که برای اندازه گیری این امواج به دستگاه اندازه گیری چگالی شار مایکروویو با مشخصات ویژه نیاز است، از این رو بهتر است این کار توسط مراکز و موسساتی صورت گیرد که توانایی این کار را داشته باشند جهت اطمینان بیشتر نیز می توان به مراکزی که از جانب اداره کل استاندارد ایران در این زمینه دارای تایید صلاحیت می باشند مراجعه نمود.

مراجع:

- [۱] استاندارد ملی ایران به شماره ۲۵-۲-۱۵۶۲ ISIRI
- [۲] MICROWAVE OVEN OPERATION. (WWW.ERPARTS.COM)

1. waveguide

را به برق حدود ۴۰۰۰ ولت تبدیل کرده و سپس از طریق مداری که شامل دیود و خازن ولتاژ بالا است، آن را به ولتاژ DC تبدیل می کند. مگنترون نیز با دریافت این ولتاژ زیاد، امواج مایکروویو را به فرکانس حدود ۲/۴۵۰ مگاهرتز تبدیل می کند. این امواج توسط آنتن و سپس از طریق لوله های خاصی به نام موج بر ' به داخل محفظه ی فر هدایت و در آن ساطع می شود؛ موج ساطع شده در صورت برخورد با مواد غذایی جذب و تبدیل به حرارت می شود.

تشعشعات امواج به بدن انسان

از آنجایی که بدن انسان نیز حاوی آب است، می تواند امواج مایکروویو را جذب کند. قرار گرفتن در معرض تابش مستقیم امواج مایکروویو می تواند موجب سوختگی های عمیق بافتی و آب مروارید شود. اگر دستگاه مایکروفر شما چند سال کار کرده باشد، یا قفل آن خراب یا ضربه دیده باشد، ممکن است در آن به خوبی بسته نشود و در حین روشن بودن دستگاه، اشعه های مایکروویو به بیرون نشت کنند که در این صورت می تواند خطرات جبران ناپذیری را به بار آورد. نشتی اشعه مایکروویو بایستی با دستگاه های مخصوص اندازه گیری شود که مقدار آن از حد استانداردهای بین المللی و ملی بیشتر نباشد. مطابق

شاید بارها این جمله را شنیده باشید که "از ایستادن در نزدیکی مایکروفری که روشن است خودداری کنید." مدت زیادی است که از حضور مایکروفرهای خانگی در خانه ها و محیط های اداری می گذرد و هنوز بسیاری از مردم از اینکه هنگام ایستادن کنار مایکروفری که روشن است، در معرض اشعه قرار گیرند، نگرانند. در حقیقت مایکروفرها هنگام کار مقداری پرتو تشعشع می کنند. در اینجا به چگونگی کار مایکروفر و میزان تشعشع و اینکه چگونه مطمئن شویم مایکروفری که در منزل یا محیط کار از آن استفاده می شود دارای تشعشعات در محدوده ایمن است، می پردازیم.

مایکروفر چیست؟

مایکروفر نوعی از امواج الکترومغناطیسی است و در واقع امواجی رادیویی با فرکانس بسیار بالا هستند. برد چنین امواجی کوتاه بوده و در حد چند متر است، ولی میزان نفوذ آن ها نسبتا بالا است. به عبارتی هر چه فرکانس بیشتر باشد، شدت نفوذ بیشتر ولی برد امواج، کوتاه تر می شود.

این امواج دارای ۳ مشخصه اصلی هستند، ممکن است در برخورد با یک ماده منعکس، منتشر یا جذب شود. مواد فلزی این امواج را کاملا منعکس می کنند. اغلب مواد غیر فلزی مثل شیشه و پلاستیک امواج را از خود عبور می دهند و موادی که حاوی آب هستند مانند غذاها و حتی انسان، انرژی این امواج را جذب می کنند.

اجاق مایکروفر چگونه کار می کند؟

در داخل اجاق مایکروفر قطعه ای به نام مگنترون وجود دارد که این امواج را با فرکانسی حدود ۲/۴۵۰ مگاهرتز تولید می کند. امواج تولید شده وارد فضای بسته اجاق که فلزی است شده و از دیواره ها منعکس می شود تا توسط غذا یا مایع داخل آن جذب شود. امواج در غذا نفوذ کرده و ملکول های آب داخل آن را تکان می دهد و با ایجاد ساییش مولکولی تولید گرما و افزایش سریع دما می کند.

اجاق مایکروفر دارای ۲ قسمت اصلی است یکی قسمت ولتاژ پایین که در واقع واحد کنترلی دستگاه را به عهده دارد مانند فن ها، موتورهای میز گردان و لامپ ها، دیگری قسمت ولتاژ بالا است که مگنترون، ترانس ولتاژ بالا و مدار doubling را شامل می شود. در واقع ترانسفورمر، برق ورودی که ۲۲۰ ولت است

خلاصه

یک کامپیوتر از اسمبل کردن چند قطعه و ماژول سخت افزاری بر روی یکدیگر تشکیل می شود و معمولاً وقتی که در جایی خارج از کارخانه تولید قطعات کامپیوتری اسمبل می شود، احتمال استفاده از کارت ها و ماژول های سخت افزاری شرکت های مختلف بیشتر می شود.

در آخر، کیفیت محصول نهایی که یک کامپیوتر اسمبل شده است، نه تنها به اقداماتی از قبیل استفاده از ماژول ها و کارت های سخت افزاری شرکت های معتبر و دارای تاییدیه های انطباق با استاندارد و نحوه انتخاب ماژول های سخت افزاری مناسب جهت نصب شدن در کنار هم، بستگی دارد که حتی رعایت این موارد می تواند به ایمنی کاربر و محیط اطراف کامپیوتر در حین استفاده از آن تاثیر گذار باشد. اتفاقی که برای کامپیوتر من افتاد، تا اندازه ای به روشن

کردن موارد زیر کمک خواهد کرد:

۱ یک منبع تغذیه کامپیوتر معتبر دارای تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی، چگونه می تواند از انفجار یک آی سی رگولاتور کارت گرافیک تقلبی، جلوگیری کند؟

۲ یک مادربرد کامپیوتر معتبر دارای تاییدیه های انطباق با استاندارد، چگونه می تواند در مقابل جریان اضافی که توسط یک منبع تغذیه کامپیوتر معمولی بدون تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی ایجاد شده است، مقاومت کند؟

۳ یک منبع تغذیه کامپیوتر معمولی بدون تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی، چگونه می تواند به انفجار آی سی رگولاتور کارت گرافیک تقلبی، کمک کند؟

۴ شرایط عملکرد غیر عادی که ممکن است برای یک کارت گرافیک تقلبی در طول زمان استفاده از آن به وجود آیند چه شرایطی هستند؟ یک محفظه

۵ آتش (قسمتی از دستگاه که برای به حداقل رساندن گسترش آتش یا شعله از درون دستگاه به اطراف در نظر گرفته شده است.) چگونه می تواند از گسترش شعله حاصل از انفجار آی سی رگولاتور کارت گرافیک تقلبی، جلوگیری کند؟

به نظر می آید

کامپیوترم مرده است!

یک روز، می خواستم با کامپیوترم کار کنم. دکمه ی آن را فشار دادم، اما روشن نشد.

چند بار دیگر دکمه ی آن را فشار دادم، اما به فشاری که به کلیدش وارد می کردم هیچ عکس العملی نشان نمی داد.

با خودم فکر کردم، یعنی چه اتفاقی افتاده است؟ درب های کناری کیس کامپیوتر را باز کرده و کانکتورهای منبع تغذیه را از سوکت های مادربرد جدا کردم.

منبع تغذیه کامپیوتر را با وصل کردن پین های شماره

حوادثی که در واقعیت اتفاق می افتند چگونه در استاندارد IEC60950-1 شبیه سازی می شوند؟

تهیه کننده: حمید شریفی

این مقاله به سوالی

در مورد رابطه بین

عملکرد غیر عادی و

تمهیدات حفاظت

الکترونیکی اضافی،

با استفاده از یک مثال

واقعی که برای

کامپیوتر شخصی

خودم اتفاق افتاد.

پاسخ می دهد

انجام آزمون زیربند ۲-۶-۴ از

استاندارد بین‌المللی IEC ۶۰۹۵۰-۱

بسیار مهم است. طبق این زیربند،

قسمت‌های پایینی محفظه‌های آتش

باید پوشش مناسبی ایجاد کنند تا از

آتش گرفتن سطح نگاه‌دارنده در اثر

افتادن مواد و فلزات مذاب احتمالی از

قسمت‌هایی که تحت شرایط اشکال

هستند، جلوگیری به عمل آورند.

همچنین دهانه‌هایی که در سطح

زیرین محفظه آتش قرار دارند باید

به وسیله یک تیغه، صفحه یا وسایل

دیگر به گونه‌ای حفاظت شوند که

احتمال پخش شدن مواد و فلزات مذاب

به بیرون از محفظه امکان‌پذیر نباشد.

خبر کوتاه

گزارش انفورماتیک

مرکز RA مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک راه اندازی شد

طی قراردادی با مرکز صدور گواهی الکترونیکی میانی عام، نمایندگی دفتر ثبت نام برای ارائه خدمات مربوط به شناسایی و احراز هویت متقاضیان صدور گواهی از طرف مرکز صدور گواهی الکترونیکی به مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک اعطا شد.

که با الزامات مربوطه مشخص شده در استاندارد، مغایر شوند.

نتیجه گیری

۱ منبع تغذیه معتبر دارای تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی کامپیوترم از انفجار آی سی رگولاتور کارت گرافیک کامپیوترم از طریق حفاظت اضافه جریان و محدود کردن توان خروجی، جلوگیری کرده بود.

۲ مادربرد معتبر و دارای تاییدیه‌های انطباق با استاندارد کامپیوترم با عبور جریان اضافی که منبع تغذیه کامپیوترم معمولی بدون حفاظت الکترونیکی اضافی تولید کرده بود، خراب نشد. (این جریان اضافی باعث شده بود که آی سی رگولاتور کارت گرافیک تقلبی کامپیوترم منفجر شود.)

۳ در صورتیکه انفجار آی سی رگولاتور کارت گرافیک تقلبی کامپیوترم را به عنوان خطری که در ارتباط با بروز یک حالت تک اشکال بوجود آمده در نظر بگیریم، منبع تغذیه معمولی کامپیوتر بدون تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی، می‌تواند به آی سی رگولاتور آسیب دیده با تغذیه جریان اضافی کمک کند تا منفجر شود.

۴ با مطالعه حادثه‌ی واقعی که اتفاق افتاده بود، می‌توانیم نتیجه بگیریم که استفاده از قطعات و ماژول‌های معتبر و دارای تاییدیه‌های انطباق با استاندارد، برای اسمبل کردن یک کامپیوتر کامل بسیار حائز اهمیت است و می‌تواند احتمال و ریسک بروز خطرات را کاهش داده و همچنین انجام آزمون زیربند ۳-۵ از استاندارد بین‌المللی ۱-۶۰۹۵۰ (عملکرد غیرعادی و حالات اشکال) بسیار مهم است. طبق این زیربند، عملکرد غیر عادی و حالات اشکال موتورهای به کار رفته در داخل تجهیزات تحت اضافه بار، روتور قفل شده یا سایر شرایط غیر عادی، موتورها نباید موجب ایجاد خطری ناشی از دمای بیش از حد شوند.

۵ با مطالعه حادثه‌ی واقعی که اتفاق افتاده بود، می‌توانیم نتیجه بگیریم که انجام آزمون زیربند ۲-۶-۴ از استاندارد بین‌المللی ۱-۶۰۹۵۰ بسیار مهم است. طبق این زیربند، قسمت‌های پایینی محفظه‌های آتش باید پوشش مناسبی ایجاد کنند تا از آتش گرفتن سطح نگاه‌دارنده در اثر افتادن مواد و فلزات مذاب احتمالی از قسمت‌هایی که تحت شرایط اشکال هستند، جلوگیری به عمل آورند. همچنین دهانه‌هایی که در سطح زیرین محفظه آتش قرار دارند باید به وسیله یک تیغه، صفحه یا وسایل دیگر به گونه‌ای حفاظت شوند که احتمال پخش شدن مواد و فلزات مذاب به بیرون از محفظه امکان‌پذیر نباشد.

۱۴ و ۱۵ کانکتور برق منبع تغذیه به هم و اندازه گیری ولتاژهای خروجی هر کدام از ریل‌های ولتاژ دی سی، تست کردم. منبع تغذیه سالم به نظر می‌رسید و هیچ مشکلی نداشت. منبع تغذیه کامپیوترم معتبر و دارای تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی بود.

بعد از تست منبع تغذیه، من با خودم فکر کردم که نکند مادربرد یا سی پی یو کامپیوترم خراب شده باشد، پس شاید با اتصال یک منبع تغذیه معمولی بدون تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی که در دسترس بود، می‌توانستم متوجه شوم چه اتفاقی می‌افتد؟ منبع تغذیه‌ای در دسترس بود، دارای تمهیدات حفاظت الکترونیکی اضافی نبود.

کانکتورهای برق منبع تغذیه‌ای که در دسترس داشتم را به جای کانکتورهای برق منبع تغذیه کامپیوترم خودم به سوکت مادربرد کامپیوتر وصل و اقدام به روشن کردن کامپیوتر کردم.

خوشبختانه، منبع تغذیه به فشاری که به کلید پاور وارد کردم عکس‌العمل نشان داد و فن سی پی یو شروع به چرخش کرد، اما بلافاصله بعد از شروع به چرخیدن از حرکت باز ایستاد.

از آنجایی که مادربرد کامپیوترم از نوع معتبر و دارای تاییدیه‌های انطباق با استاندارد و خیلی گران قیمت بود، شک کردم که مادربرد کامپیوترم نمی‌تواند خراب شده باشد.

بنابراین، چند دفعه دیگر سعی کردم که کامپیوترم را روشن کنم. بعد از فشردن دکمه پاور کامپیوتر برای سومین بار، ناگهان صدایی به گوشم رسید و ذره‌ای که شعله‌ور شده بود را در حال افتادن روی سینی فلزی زیر کیس کامپیوترم دیدم که بلافاصله بعد از افتادن آن روی سینی فلزی کیس شعله‌اش خاموش شد.

به سرعت دو شاخه برق کامپیوترم را از پریز برق جدا کردم و برای اینکه بفهمم ذره مذاب از چه قسمتی جدا شده؟ شروع به بررسی کردم.

ماژول‌های سخت‌افزاری کامپیوترم را جدا کردم و از آنجا که ذره مذاب درست در جایی از سینی فلزی زیر کیس افتاده بود که زیر کارت گرافیک کامپیوترم بود، بررسی دقیق‌تری رو کارت گرافیک کامپیوترم انجام دادم و فهمیدم که ذره مذاب تکه‌ای از آی سی رگولاتور روی کارت گرافیک بود که منفجر و ذوب شده بود. بعد مشخص شد که کارت گرافیک کامپیوترم تقلبی بوده و بعد از مدتی استفاده به دلیل ورود ذرات گرد و غبار موجود در هوا به داخل فن خنک‌کننده کارت گرافیک باعث قفل شدنش شده بود.

معیارهای انطباق برای عملکرد غیرعادی و حالات اشکال به صورت زیر است:

الف اگر آتش‌سوزی رخ دهد، نباید فراتر از تجهیز منتشر شود؛

ب تجهیزات نباید فلز مذاب به بیرون پرتاب نمایند؛

ج محفظه‌ها نباید به گونه‌ای تغییر شکل دهند

نگاهی به

تهدیدات سخت افزاری

بخش نخست

تهیه کننده: ف. قادری

آزمایشگاه امنیت مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک

مقدمه

در دنیای تکنولوژی امروزی، بیش از هر زمانی، دیگر جایی برای فراموش کردن ICها و قطعات الکترونیکی نمانده است. از تجهیزات موبایل تا پردازنده های سیستم های کامپیوتری یا هر نوع قطعات الکترونیکی به کاررفته در صنایع پزشکی، هوافضا، ابزارهای کنترل و مانیتورینگ و ... همگی از تراشه هایی استفاده می کنند که وظیفه ی محاسبات و کنترل را به عهده دارند. با آن که طراحی تراشه ها در کشورهای پیشرفته صورت می گیرد، ولی سازندگان قطعات، غالباً پیمانکارانی هستند که از طریق کشورهای واسط مانند چین و تایوان اقدام به ساخت و تولید این گونه قطعات می کنند. قطعاتی که در هزاران تجهیز نظامی، غیر نظامی، مخابراتی یا پزشکی استفاده خواهد شد.

دستگاه هایی که از تراشه ها و مدارات مجتمع استفاده می کنند، طیف گسترده ای از وظایف را بر عهده دارند. وظایفی مانند یک جستجوی ساده در اینترنت، ویرایش سندی روی سیستم، برقراری تماس تلفنی، انجام یک تراکنش مالی که به ارتباط پیچیده ای بین نرم افزار و سخت افزار نیاز دارد. نرم افزار، مجموعه ای از دستورالعمل ها است که نشان می دهد یک عمل چطور انجام شود، در حالی که سخت افزار، مداراتی است که دستورالعمل ها را پیاده سازی می کند تا یک عمل انجام شود.

اهداف جدید

هکرها سال ها به دنبال کشف آسیب پذیری هایی در نرم افزار بوده اند که دسترسی غیر مجاز به سیستم ها را برای آن ها میسر سازند. ولی در سال های اخیر، پردازنده ها و قطعات الکترونیکی نیز جزء اهداف آن ها به شمار می آیند که این نوع تهدیدات، حتی در سطوح گسترده ی مخابراتی یا نظامی وجود دارد.

به عنوان مثال، طبق گزارشی که از سوی Sergei Skorobogatov عضو تیم تحقیقاتی دانشگاه کمبریج در ماه May سال ۲۰۱۲ منتشر شد، تراشه های ساخت یک شرکت چینی که در تجهیزات نیروی هوایی آمریکا استفاده می شود، دارای یک نقطه ی دسترسی مخفی است که امکان دستکاری را برای شخص سازنده فراهم کرده و نوعی Backdoor به حساب می آید. این تراشه مداراتی دارد که به طور پیش فرض غیرفعال بوده و در محاسبات معمول فعال نمی شوند.

در تحقیقی که در سال ۲۰۰۸ توسط تیم تحقیقاتی دانشگاه Champaign-Urbana در Illinois انجام شد، آن ها نشان دادند که چطور با تغییر تراشه توانستند با حمله ی Backdoor، به کامپیوتر دسترسی پیدا کنند. این متد با پیچیدگی های زیادی که دارد، غیرقابل کشف است. تیم تحقیقاتی برای پیاده سازی این حمله، از پردازنده ی قابل برنامه ریزی با سیستم عامل لینوکس استفاده کردند. تراشه طوری برنامه ریزی شده بود که Firmware آلوده را به تراشه حافظه تزریق کند و این اتفاق به هکر اجازه می دهد به سیستم وارد شود. برای برنامه ریزی مجدد تراشه، محققان نیاز داشتند تا بخش کوچکی از مدارات پردازنده را دستکاری کنند. به این منظور، طبق اظهارات Samuel King دستیار پروفیسور در دانشکده ی علوم کامپیوتر، ۱۳۴۱ گیت منطقی در تراشه ای که بیش از ۱ میلیون دارد را تغییر دادند. بنابراین تیم تحقیقاتی این دانشگاه موفق شدند با برنامه ریزی مجدد تعداد اندکی از مدارات روی پردازنده ی LEON، Backdoor را به سیستم اضافه کنند. مدل این گونه تراشه های قابل برنامه ریزی، با طراحی مشابه Sparc که در

سیستم های SUN استفاده می شوند، شباهت دارد. برای حمله به این نوع سیستم ها دکتر King، در ابتدا با ارسال بسته های مخرب در شبکه، پردازنده را مجبور می کند که از مدارات مخرب استفاده کرده و Firmware آلوده را فراخوانی کند. سپس با استفاده از رمز عبور خاص به سیستم عامل لینوکس دسترسی پیدا می کند. در حال حاضر محققان در صدد تهیه ی ابزارهایی هستند که بتوانند مدارات مخرب را شناسایی کنند.

مساله ی اساسی در دنیای واقعی دسترسی به این نوع پردازنده ها است. ولی با توجه به تحقیقات به عمل آمده و گسترده ی تکنولوژی، یک توسعه دهنده ی MOLE (Military Overlay Editor) تا زمانی که روی طراحی تراشه کار می کند، می تواند کدهایی را به طراحی اضافه کند یا با زبان هایی مانند اسمبلی به جای استفاده از پردازنده ها، به نصب تراشه های مخرب اقدام کند. در نهایت هکر می تواند نسخه های تقلبی سیستم ها و مسیر یاب ها و هر نوع قطعه ی الکترونیکی را با تراشه های آلوده وارد بازار کند.

این نوع حملات دیگر در حد یک تهدید Script Kiddie نبوده و تمامی منابع اطلاعاتی و عملیاتی را تحت تاثیر قرار می دهد. منابع و محصولاتی که به طور عموم استفاده می شوند، مانند تلفن های همراه iPod که در سال ۲۰۰۶ به ویروس RavMonE.exe آلوده بودند تا تجهیزات نظامی مانند پردازنده شگر P250 (PA3) A3 Actel/Microsemi ProASIC3 به کاررفته در رادارها آلوده به Backdoor و تجهیزات صنعتی آلوده به Stuxnet که به مراکز صنعتی آسیب جدی وارد ساخت، همگی حاوی اطلاعات شخصی، سازمانی و دولتی هستند که انتشار هر یک از انواع اطلاعات آن، خسارات جدی را به دنبال خواهد داشت.

بررسی مجموعه تراشه های

E / ProASIC 3 / E طبق ادعای سازنده

برخلاف FPGAهای مبتنی بر SRAM، تجهیزات ProASIC 3/E که مبتنی بر Flash هستند، طراحی های ایمن را در صنعت به کار برده و سطح جدیدی از امنیت را در بازار FPGAها وارد کرده اند. ایمن سازی این نوع تراشه ها در ۲ سطح اصلی رمزنگاری و استفاده از قفل است. علاوه بر به کارگیری استاندارد صنعتی الگوریتم رمزنگاری AES ۱۲۸ بیتی، برنامه ریزی مجدد در سیستم، به طور ایمن انجام می شود و قابلیت کپی و در معرض خطر قرار گرفتن intellectual property به هنگام ارتقاء تراشه وجود ندارد. همچنین استفاده از FlashLock، مانع از خواندن bitstream های برنامه ریزی مجدد سیستم به عنوان یک ویژگی منحصر به فرد بوده و این اطمینان را می دهد که تغییر ویژگی ها و دستکاری توسط دسترسی افراد غیر مجاز ممکن نیست. در کنار این تدابیر، مدارات امنیتی تعبیه شده روی برد سیستم، از دسترسی به اطلاعات برنامه نویسی در مقابل حملات غیرتهاجمی جلوگیری می کند. چراکه حملات تهاجمی تنها به آشکارسازی ساختار دستگاه بسنده کرده و به محتویات سلول های flash دسترسی ندارد.

این محصول که برای شرایط محیط های نظامی طراحی شده است، دمای بین ۵۵°C - تا ۱۲۵°C+ را تحمل کرده و ظرفیت ۶۰۰۰۰ تا ۳ میلیون گیت را داراست. طراحی Actel با حذف مدارات با مصرف برق بالاتر و خطر شکست که اغلب در FPGA های مبتنی بر SRAM رخ می دهد و استفاده از flash به جای SRAM، کارایی را در تجهیزات نظامی افزایش داده اند. به طوری که عملکرد حافظه های flash روی تراشه با ۱/۲ ولت تا ۱/۵ ولت تأمین شده و از خطاهای ناشی از نورتون و نواسانات در امان هستند. نورتونها و ذرات آلفا که در تکنولوژی FPGA های مبتنی بر SRAM به کار می روند، در عناصر حافظه اختلال ایجاد می کنند. از آن جایی که این تراشه ها در سیستم های Avionics و کنترل خودکار استفاده می شوند، اختلال ایجاد شده در حافظه از طریق آن ها، قابلیت اطمینان و در دسترس بودن سیستم را شدیداً تحت تاثیر قرار می دهد.

شناخته شده که در تجهیزات و سلاح های نظامی، هدایت گرها، کنترل پرواز، سخت افزارهای شبکه و ارتباطات استفاده می شود. با توجه به گزارش Skorobogatov، کاربرد PA3 به تجهیزات نظامی محدود نبوده و در نیروگاه های هسته ای، نیروگاه های توزیع قدرت، هوافضا، حمل و نقل و حتی در خودروها به طور عموم استفاده می شود.

با توجه به گستره استفاده از Actel/Microsemi ProASIC 3 (PA 3) A 3 P250 و استفاده ی

فراگیر از آن در صنایع نظامی و بازارهای حساس، تهدیدات را در مقیاس بزرگ مانند حملاتی مشابه Stuxnet از طریق اینترنت و شبکه ممکن می سازد، به همین دلیل، این قطعه مورد توجه قرار گرفته و به عنوان تراشه ی مورد تست از سوی پژوهشگران انتخاب شد. طبق تحقیقات پژوهشگران، آسیب پذیری های دیگری نیز روی تراشه های متفاوت میکروکنترلرها وجود دارد که لیست برخی از تراشه ها در زیر آمده است:

68HC05xx, 68HC705xx, 68HC08xx,
68HC908xx, 68HC11xx, PIC12Cxx,
PIC12Fxx, PIC16Cxx, PIC16Fxx,
PIC17Cxx, PIC18Cxx, PIC18Fxx,
PIC24HJxx, dsPIC30Fxx,
dsPIC33FJxx, AT89Cxx, AT89Sxx,
AT90Sxx, ATtinyxx, ATmega xx,
H8/3xx, D78xx, D78Fxx, XC95xx,
XCR3xx, XC2Cxx, A500Kxx,
A3Pxx, CY7C6xx, Z867xx, Z86Exx,
DS2432, M306xx, EPM3xx, EPM7xx,
EPM9xx, MSP430Fxx, N87Cxx,
SXxx, ST62Txx, ST72Fxx,
W921Exx, HT48Rxx, P87LPCxx,
T89Cxx, SAB-Cxx, MX10xx,
EL78Pxx, LPC3xx

طبق گزارشات پژوهشگران دانشگاه کمبریج، این Backdoor دقیقاً روی سیلیکون قرار دارد و نه روی میان افزارهایی که روی تراشه بارگذاری می شوند. تکنیک کشف به کار گرفته شده مربوط به آنالیز انتشار خطوط انتقال یا PEA بوده، که منجر به استخراج کلید امنیتی فعال سازی Backdoor شده است. با این راه هکر می تواند تمامی تدابیر امنیتی روی تراشه را غیرفعال، رمزها و کلیدهای دسترسی را مجدداً برنامه ریزی کند، ویژگی های سطح پایین سیلیکون را تغییر دهد، به جریان های bitstream رمز نشده دسترسی پیدا کرده و یا به طور دائم در تجهیز اختلال ایجاد کند. در سطح بالاتر

می توان با متدهای مهندسی معکوس طراحی، Backdoorهای جدیدی ایجاد کرد. واضح است که هیچگونه وصله ای برای رفع این مخاطره در تراشه های سری PA وجود ندارد. لذا استفاده از آنها با مخاطراتی جدی همراه خواهد بود. با توجه به جهانی شدن تولید نیمه هادی ها و مدارات مجتمع، قرارداد مدارات مخرب، نرم افزارهای میانی آلوده و مخفی سازی آنها در زمان ساخت دور از انتظار نیست.

در قسمت بعدی مقاله به روش های آزمایش و کشف قطعات مخرب می پردازیم.

دو جدول زیر نتایج تست های مقایسه ای بین SRAM و Flash و خطاهای رخ داده در تنظیم حافظه و دسترسی به آن و خطاهای نرم افزار واسط در اثر استفاده از نوترون و ذرات آلفا را نشان می دهد.

جدول ۱: خلاصه نتایج تست رخ دادن خطا در مقابل نوترون و تکنولوژی Flash.FIT به منظور تعداد وقوع خطا در زمان است.

FPGA	Technology	Equivalent FIT Rates per Device			
		Ground-level Applications		Commercial Aviation	Military Aviation
		Sea Level	5,000 ft	30,000 ft	60,000 ft
Actel AX1000 (1 M Gate)	0.15 μ m Antifuse	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected
Actel APA1000 (1 M Gate)	0.22 μ m Flash	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected
Actel A3PE600 (600 K Gate)	0.13 μ m Flash	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected	No Failures Detected
SRAM FPGA (Vendor 1 – 3 M Gate)	0.15 μ m SRAM	1,150 FITs	3,900 FITs	170,000 FITs	540,000 FITs
SRAM FPGA (Vendor 1 – 1 M Gate)	90 nm SRAM	320 FITs	1,100 FITs	47,000 FITs	150,000 FITs
SRAM FPGA (Vendor 2 – 1 M Gate)	0.13 μ m SRAM	460 FITs	1,600 FITs	67,000 FITs	220,000 FITs
SRAM FPGA (Vendor 2 – 1 M Gate)	90 nm SRAM	730 FITs	2,500 FITs	108,000 FITs	346,000 FITs
SRAM FPGA (Vendor 2 – 2 M Gate)	90 nm SRAM	1,600 FITs	5,500 FITs	236,000 FITs	751,000 FITs

جدول ۲: خلاصه نتایج تست رخ دادن خطا در مقابل ذرات آلفا و تکنولوژی FIT Flash. به منظور تعداد وقوع خطا در زمان است.

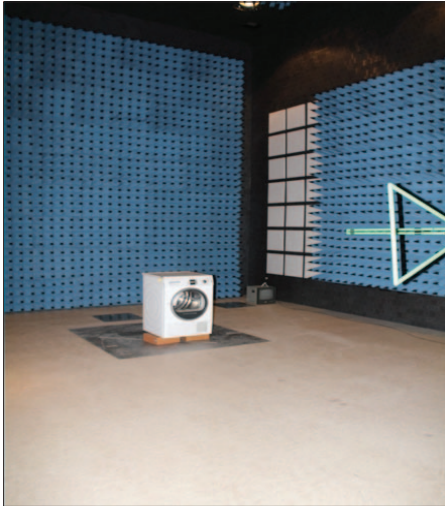
FPGA	Technology	Configuration Upsets	Functional Failures	Equivalent FIT Rates (FITs)	
				Low-Alpha Mold Compound (0.001 α /cm ² -hr)	Standard Mold Compound (0.04 α /cm ² -hr)
Actel AX1000 (1 M Gate)	0.15 μ m Antifuse	Not Measured *	0	No Failures Detected	No Failures Detected
Actel APA1000 (1 M Gate)	0.22 μ m Flash	Not Measured *	0	No Failures Detected	No Failures Detected
SRAM FPGA (Vendor 1 – 3 M Gate)	0.15 μ m SRAM	1,040	140	140	5,600
SRAM FPGA (Vendor 1 – 1 M Gate)	90 nm SRAM	940	260	260	10,400
SRAM FPGA (Vendor 2 – 1 M Gate)	0.13 μ m SRAM	Could not be measured	100	100	4,000

طبق ادعای شرکت سازنده، برنامه های موجود در این سری از FPGAها از استاندارد رمزنگاری پیشرفته ی ۱۲۸ بیتی AES استفاده کرده و رمزگشایی با دستورات JTAG انجام می شود. از آنجایی که این تکنولوژی از Soft ARM پشتیبانی می کند، در صورت فعال بودن این قابلیت، رمزنگاری در برنامه نویسی به کار نمی رود. این الگوریتم تحت لایسنس شرکت Inc. و CRI Cryptography Research (CRI) در ایالات متحده ی آمریکا در سانفرانسیسکو است که سالانه ۵ میلیارد تراشه را در سال محافظت می کند. بیشتر نگرانی ها این است که این تراشه به عنوان محصولی غیر قابل نفوذ در بازار

¹ Field-Programmable Gate Array

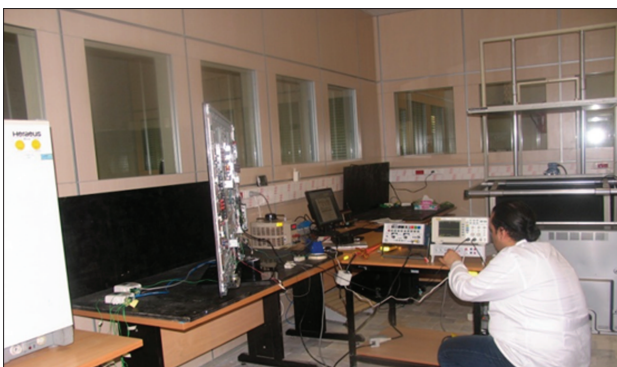
² Static Random Access Memory

³ electronic systems used on aircraft, artificial satellites and spacecraft

رعایت استاندارد ملی ایران ۱-۱۵۶۲ تحت عنوان "وسایل برقی خانگی و مشابه- ایمنی- اجباری بوده و به دلیل اهمیت رعایت الزامات سازگاری الکترومغناطیسی در ایمنی این وسایل، الزامات سازگاری الکترومغناطیسی به عنوان بخشی از الزامات ایمنی در استاندارد مذکور لحاظ شده است که به شرح زیر می باشد:

- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۱ آزمون مصونیت در برابر تخلیه الکتروسیسته ساکن طبق استاندارد ملی ایران ۲-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۲ آزمون مصونیت در برابر میدانهای تابش فرکانس رادیویی طبق استاندارد ملی ایران ۳-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۳ آزمون مصونیت در پالسهای الکتریکی (رگباره) طبق استاندارد ملی ایران ۴-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۴ آزمون مصونیت در برابر موجهای ضربه افرا تاخت طبق استاندارد ملی ایران ۵-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۵ آزمون مصونیت در برابر اختلالهای هدایتی طبق استاندارد ملی ایران ۶-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۶ آزمون مصونیت در برابر افتهای ولتاژ، وقفه های کوتاه و تغییرات ولتاژ طبق استاندارد ملی ایران ۱۱-۴-۷۲۶۰
- ♦ بند ۱۹-۱۱-۴: ۷ آزمون مصونیت در برابر فرکانسهای پائین طبق استاندارد ملی ایران ۱۳-۴-۶۱۰۰۰

آزمایشگاه مجهز EMC
مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک
آماده آزمون کلیه بندهای این
استاندارد می باشد

inno3D®

www.inno3d.com

شرکت شارلوت رایانه نمایندگی رسمی محصولات اینوتری دی در ایران می باشد یکی از محصولات این شرکت که آمار فروش بسیار بالایی در بازار ایران داشته کارت گرافیک GeForce 210 DDR3 1GB است که این محصول تنها دارنده تاییدیه مرکز تحقیقات صنایع انفورماتیک در ایران می باشد GeForce 210 DDR3 1GB کارت گرافیک

GeForce 210 DDR3 1GB

PCI EXPRESS

PhysX by NVIDIA

GeForce GTX 690

PCI EXPRESS

PhysX by NVIDIA

GPU Engine Specs

CUDA Cores :3072
 Graphics Clock (MHz) : 915
 Processor Clock (MHz) : 1830
 Texture Fill Rate (billion/sec) : 234

Feature Support:

OpenGL:4.2
 Bus Support:PCI-E3.0 X16
 Supported Technologies
 (3D Vision, 3D Vision Surround, CUDA, DirectX 11, PhysX, SLI)

Memory Specs:

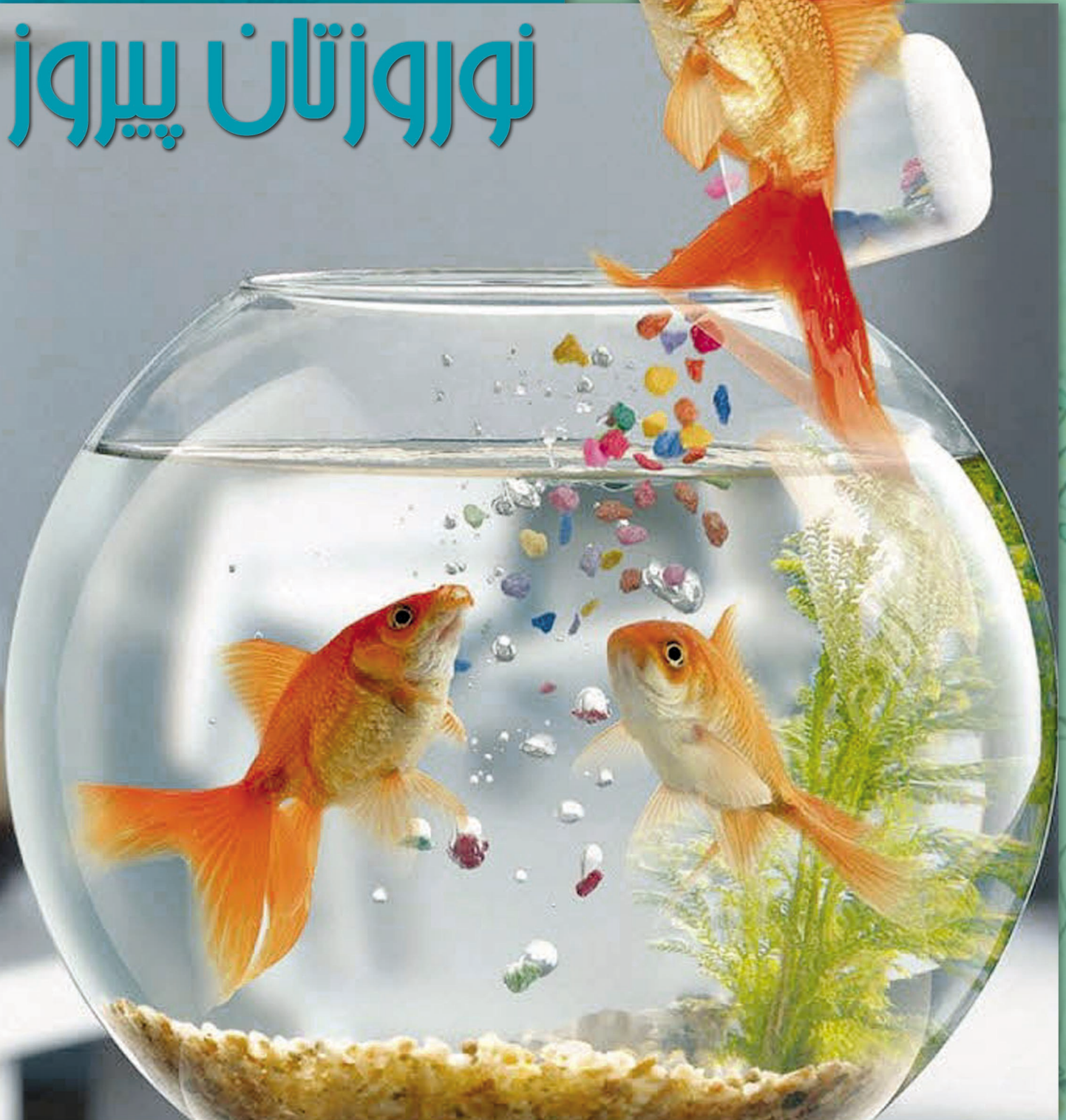
Memory Clock (MHz):6Gbps
 Standard Memory Config (MB):4096
 Memory Interface Width:512-bit
 Memory Bandwidth (GB/sec):384

دارنده گواهینامه ISO 9001:2008 در کیفیت مدیریت

www.sharloot.com

نوروزتان پیروز

آزمایشگاه شهرک صنعتی پرند:

شهرک صنعتی پرند، بلوار فناوری، خیابان گلزار، خیابان گلکشت
قطعه D44 تلفن: ۵۶۴۱۸۸۶۴-۵

مجتمع آزمایشگاهی اداره کل استاندارد و تحقیقات صنعتی

استان هرمزگان مستقر در اسکله شهید رجایی
تلفن: ۰۷۶۱)۴۵۱۴۲۵۹ (فاکس: ۰۷۶۱)۴۵۱۴۲۵۸

دفتر مرکزی و آزمایشگاه تهران: خیابان کریمخان زند،

خیابان شهید عضدی (آبان جنوبی)، خیابان رودسر، پلاک ۳،
صندوق پستی: ۱۵۸۷۵/۳۴۸۵

تلفن: ۸۸۹۲۵۹۵ (خط ۱۰) فکس: ۸۸۹۳۷۶۵۸